



Svar på Jussi Saramos och 22 andra ledamöters motion om Vanda Energis ägarstyrning

VD/8198/00.02.00.03/2014
ML/PvN/SB/LL/EA

Ledamoten Jussi Saramo och 22 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Vanda och Helsingfors bör inleda förhandlingar om Vanda energis ägarstyrning

Vanda Energi har beslutat höja sin ägarandel i Fennovoimas nya kärnkraftverk i Pyhäjoki i Norra Österbotten som är under planering, medan över 20 andra ägare dragit sig ur projektet. Utöver projektets ursprungliga motor, tyska E.ON och andra som redan tidigare dragit sig ur projektet meddelade åtminstone Kesko redan vid årets början att man ville lämna projektet, vilket inte Fennovoima godkände.

Orsaken till finansieringssvårigheterna är den nya kärnkraftens höga pris som fortsatt stiga allt medan produktionskostnaderna för förnybar energi sjunker. Till exempel i Olkiluoto har priset på den tredje reaktorn tredubblats från det ursprungliga uppskattade priset och den beräknade tiden för när reaktorn står klar har skjutits fram från år 2009 till år 2018. Även ryska Rosatom som trätt in i Fennovoimas projekt i stället för E.ON har problem med tidtabellerna och kostnaderna för sina egna projekt.

Det är möjligt att priset på den el Fennovoimas kärnkraftsverk producerar kommer att vara högre än marknadspriset och därmed förlustbringande, även om byggnationen fortgår enligt planerna. Om det uppstår problem vid byggandet precis som vid många andra investeringar i kärnkraftverk är ägarna för flera decennier framåt bundna vid en starkt förlustbringande verksamhet. Kraftverket i Pyhäjoki gagnar snarast Rosatom som innehar en dubbelroll som kraftverkets producent. Några regionala ekonomiska fördelar kan man inte heller vänta sig för Vanda eller Helsingfors.

Ledningen för Vanda stad har meddelat att staden inte kan använda sin ägarstyrning i Vanda Energi med hänvisning till delägaravtalet med Helsingfors. Oberoende av tolkningen av avtalet och den principiella inställningen till kärnkraft föreslår vi som undertecknat denna motion att Vanda stad som äger Vanda Energi till 60 % och Helsingfors stad med en ägarandel på 40 % i snabb ordning förhandlar om hur ägarstyrningen framledes organiseras. Man bör sköta om kommuninvånarnas egendom lika bra som om privategendomen."

Stadsfullmäktige 22.9.2014 § 15

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Koncernservicen konstaterar följande som svar på motionen:

Vanda Energi Ab har gett ett utlåtande som ingår som bilaga i föredragningslistan daterad 22.12.2014 om både den finansiella situationen i anslutning till Fennovoimas kärnkraftprojekt Hanhikivi 1 och bolagets ägarstyrning.

I bolagets utlåtande konstateras bl.a. om den finansiella situationen i anslutning till Fennovoimas kraftverk Hanhikivi 1, att "det behövs ett större inhemskt finansieringsunderlag då en del av andelsägarna av olika orsaker dragit sig ur projektet. Statsrådet har meddelat att det inhemska ägandet ska utgöra minst 60 % när bygglovsansökan på försommaren 2015 lämnas in till arbets- och näringsministeriet. Fennovoimas moderbolag Kraftaktiebolaget SF har angett som sitt mål att bolagets hela nuvarande ägarandel på 66 % får inhemska ägare och därmed finansiering. I dagsläget utgör finländarnas offentliggjorda finansiella åtagandeandel 55,5 %. Inte heller Fortums tillkännagivande om intresset att delta som andelsägare i Kraftaktiebolaget SF stöder uppfattningen om att projektet brottas med finansieringsproblem, utan det ser ut att utvecklas till ett positivt problem, där antalet intresserade investerare överskrider antalet tillgängliga andelar i Fennovoimas projekt".



Bolaget konstaterar också att "Fennovoimas kärnkraftverksprojekt Hanhikivi 1 inte ur ett lönsamhets- eller riskperspektiv omfattar några större risker jämfört med Vanda Energis övriga investeringsprojekt. Verket skaffas till ett fast pris, varvid eventuella tilläggskostnader hamnar hos leverantören. Dessutom har man avtalat med verkets leverantör om garantier som inverkar på självkostnadspriset för el, vilka på ett väsentligt sätt minskar riskerna för den kommersiella verksamheten under de första åren".

Vanda Energi Ab konstaterar dessutom "att bolagsstyrelsens ordförande har informerat bolagsstyrelsens ledamöter om de väsentliga delarna i aktieägaravtalet, så att man i styrelsens beslutsfattande har kunnat agera på en tillräcklig och adekvat nivå i enlighet med aktieägaravtalet. Dessutom bör beaktas att Vanda Energi Ab:s styrelseledamöter gemensamt av partierna i bolagets ägarstäder valts och utsetts till denna sin uppgift. Styrelsen som leder bolagets verksamhet åtnjuter således även ägarstädernas politiska förtroende".

Resultatområdet för koncernförvaltning och finansiering konstaterar att Vanda stadsfullmäktige 17.12.2012 § 7 enhälligt beslutade om att punkt c) i Vanda stads koncernstrategi som träder i kraft 1.1.2013 inte gäller för Vanda Energi Ab. Till bolagets styrelse har för verksamhetsperioden 2013–2014 vid bolagsstämman utsetts Vanda stads representanter genom tjänsteinnehavarbeslut som fattats av biträdande stadsdirektören för koncernservicen i enlighet med instruktionen för Koncern- och invånarservicens verksamhetsområde 16 § punkt 5. Allmänna sektionen har inte utsett en sakkunnigmedlem till bolagets styrelse. Bolaget rapporterar i enlighet med stadens rapporteringstidtabell till stadens allmänna sektion om bolagets omvärld, verksamhet, ekonomi samt hur målen utfallit. Dessutom svarar bolaget två gånger om året på en riskhanteringsenkät.

Ägarstäderna har samtalat kring och kommer vid behov att ta upp frågor som berör Vanda Energi Ab för diskussion. Enligt koncernförvaltningens och finansieringens uppfattning finns det för denna del ingen anledning att ändra nuvarande praxis.

Stadsstyrelsen 9.2.2015 § 38

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för koncernservicen:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Jussi Saramo och de 22 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget från koncern- och invånarservicens verksamhetsområde, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Det antecknades att stadsstyrelsens ledamot Paula Lehmuskallio avlägsnade sig från sammanträdesrummet på grund av samfundsjäv för den tid ärendet behandlades och beslutet fattades.

Stadsstyrelseledamoten Hannu Kokko föreslog att motionssvaret remitteras för ny beredning. Stadsstyrelseledamöterna Riikka Åstrand, Pirkko Kotila och Riitta Ryhänen understödde Kokkos förslag.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: De som understöder biträdande stadsdirektörens förslag röstar ja, medan de som understöder ledamoten Kokkos förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes. Vid omröstningen gavs 10 ja-röster (Bruun, Kaira, Karlsson, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Niinistö, Orpana, Suvensalmi) och 5 nej-röster (Kokko, Kotila, Näätäsaari, Ryhänen, Åstrand) och en ledamot (Jääskeläinen) röstade blankt, varvid remitteringsförslaget förkastades.

Beslut:

Biträdande stadsdirektörens förslag godkändes.

Stadsfullmäktige 2.3.2015 § 19

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Behandling:

Ledamoten Jussi Saramo föreslog att motionssvaret återremitteras för ny beredning.

Ledamoten Vaula Norrena understödde Saramos förslag.



Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: De som understöder stadsstyrelsens förslag röstar ja, medan de som understöder ledamoten Saramos förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 45 ja-röster och 20 nej-röster medan en ledamot röstade blankt. Ordförande konstaterade att förslaget om återremittering förkastats.

Beslut:

Stadsstyrelsens förslag godkändes.

Bilagor:

- Vanda Energi Ab:s utlåtande 22.12.2014 (sekretessbelagt enligt offentlighetslagen 24 § 1 mom. punkt 20)
- Omröstningsprotokoll fge 2.3.2015 § 19

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 besvärsförbud

Närmare information:

Martti Lipponen, biträdande stadsdirektör, tfn 09 839 22033, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi